

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3Csp/111/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819204565
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8819204565.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, proti žalovanej: R. B., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. U. Š.I. XX/XXX, XXX XX W. M. A., o zaplatenie sumy 4.520,69 eur s prísl., t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 4.409,04,- eur, dlžné úroky z istiny vo výške 870,43,- eur, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.409,04,- eur od 04.06.2019 do zaplatenia, a to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku z a m i e t a .

III. Žalobcovi sa p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 %, ktoré trovy je p o v i n n á zaplatiť žalovaná a o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia dlžnej istiny vo výške 4.520,69, dlžných úrokov z istiny vo výške 2.570,52 eur, zmluvného úroku vo výške 19,90 % ročne zo sumy 4.520,69 eur od 04.06.2019 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 4.520,69 eur od 04.06.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa XX.XX.XXXX medzi zmluvnými stranami Poštová banka, a.s., ako postupcom a R Collectors, s.r.o., ako postupníkom, bola pohľadávka postupcu vyplývajúca zo zmluvy: Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX postúpená na žalobcu. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy boli okrem iného Obchodné podmienky postupcu pre spotrebiteľské úvery, Všeobecné obchodné podmienky Postupcu a sadzobník poplatkov postupcu. Žalovaný svojím podpisom na zmluve potvrdil, že sa s týmito dokumentmi oboznámil a súhlasí s ich obsahom. Na základe zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 5.000,- eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť postupcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa Zmluvných dokumentov. Žalovaný neplnil úver riadne a včas. V dôsledku omeškania žalovaného s plnením úveru, postupca v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, v spojení s § 53 ods. 9 OZ, vyhlásil dňa 24.10.2016 úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, žalovaný časť dlžnej sumy z úveru zaplatiť. Jednotlivé splátky a spôsob ich započítania sú uvedené v Aktuálnom stave úveru vyhotoveného z bankového informačného systému. Poslednú čiastkovú úhradu úveru žalovaný vykonal dňa 26.04.2019. Od tohto dňa však žalovaný žiadnu ďalšiu úhradu úveru nevykonal. Na základe vyššie uvedených skutočností je žalovaný ku dňu 03.06.2019 povinný zaplatiť žalobcovi nasledovné dlžné sumy: dlžnú istinu vo výške 4.520,69 eur, dlžné úroky z istiny do 03.06.2019 vo výške 2.570,52 eur, zmluvný úrok vo výške 19,90% ročne zo sumy 4.520,69 eur

od 04.06.2019 do zaplataenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4.520,69 eur od 04.06.2019 do zaplataenia a náhrady trov konania.

3. Žalobca k žalobe doložil Zmluvu, Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery, Všeobecné obchodné podmienky, Sadzobník poplatkov, Oznámenie žalobcu o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa XX.XX.XXXX, Upozornenie žalobcu na vznik práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, aktuálny stav úveru ku dňu vyhotovenia žaloby.

4. Žalobca a žalovaný ako klient uzavreli dňa XX.XX.XXXX zmluvu o úvere- dobrápôžička, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 5.000 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 108 mesačných splátkach po 106,00 eur, počnúc dňom XX.XX.XXXX, pri výške úrokovej sadzby 19,90 % ročne, RPMN 21,90 % a priemernej RPMN na trhu 11,01 %. Dátum konečnej splatnosti bol stanovený na deň XX.XX.XXXX, celková čiastka úveru vo výške 10.765,19 eur.

5. V zmysle čl. II Obchodných podmienok pre spotrebiteľské úvery (ďalej len „OP“), ZoÚ- zmluva o úvere, ktorou sa banka zaväzuje poskytnúť dlžníkovi úver po splnení dohodnutých podmienok a dlžník sa zaväzuje poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené s úverom. V závislosti od Obchodného miesta, kde je ZoÚ uzatváraná, môže byť návrh súčasťou listiny ZoÚ.

6. Podľa čl. V bod 5.7 OP, banka poskytnutý úver úročí dohodnutou úrokovou sadzbou. Ak je dlžník v omeškani so splácaním úveru, banka dlžné sumy úročí dohodnutou úrokovou sadzbou, ako aj zákonným úrokom z omeškania a to až do času úplného splatenia omeškanej sumy. Splatením úroku z omeškania nie je dotknutý nárok banky na náhradu škody, ktorý jej vznikne porušením povinností vyplývajúcich dlžníkovi zo ZoÚ, z OP a /alebo VOP.

7. Dlžník je povinný splácať poskytnutý úver v pravidelných mesačných splátkach zahŕňajúcich splátku istiny a úrokov a v prípade poistenia úveru dlžník spolu s mesačnými anuitnými splátkami uhrádza aj náklady spojené s poistením v termínoch a vo výške dohodnutých v ZoÚ (čl. VI bod 6.1 OP).

8. V zmysle čl. VI bod 6.9a) OP, ak dlžník/spoludlžník je v omeškani s platením čo i len jednej splátky alebo jej časti banka je oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný. V prípade omeškania dlžníka/spoludlžníka s platením splátok je banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný, ak je dlžník v omeškani viac ako tri mesiace so zaplatením splátky a banka upozornila dlžníka /spoludlžníka na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní.

9. Podľa čl. I bod 1.1, 1.2 a 1.3 Všeobecných obchodných podmienok, Poštová banka, a.s. vydáva tieto Všeobecné obchodné podmienky, ako neoddeliteľnú súčasť zmluvy, ktoré tvoria časť jej obsahu. Tieto VOP upravujú práva a povinnosti medzi bankou a klientom. Ustanovenia zmluvy a osobitných obchodných podmienok majú prednosť pred VOP. Právne vzťahy neupravené Zmluvou, osobitnými obchodnými podmienkami a VOP sa spravujú podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.

10. Z listiny „ Aktuálny stav úveru ku dňu XX.XX.XXXX“ je zrejmé, že žalovaný celkovo na predmetný úver vo výške 5.000,- eur uhradil celkovo sumu 1.954 eur, z toho na istinu 179,31 eur, na úroky 1.663,04 eur, na poplatky 111,65 eur.

11. Žalobca výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 24.10.2016 žalovanému oznámil, vzhľadom k tomu, že svojím konaním podstatným spôsobom porušil ustanovenia Zmluvy o úvere zo dňa XX.XX.XXXX a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, stáva sa úverová pohľadávka k 24.10.2016 predčasne splatnou v celom rozsahu. Zároveň ho vyzval uhradiť dlžnú sumu vo výške 5.289,72 eur v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Výzva bola žalovanému doručená dňa 26.08.2015.

12. V zmysle Sadzobníka poplatkov platného od XX.XX.XXXX poplatok za 1.upomienku predstavuje sumu 10,- eur, poplatok za 2.upomienku sumu 25,- eur, poplatok za výzvu na splatenie úveru sumu 3,50 eur a poplatok za upozornenie pred výzvou na splatenie úveru predstavuje poštovné v zmysle Tarify SP, a.s.

13. Právny zástupca žalobcu s poukázaním na dôvod hospodárnosti konania požiadal o ospravedlnenie neúčasti žalobcu na nariadenom pojednávaní a o konanie vo veci samej v neprítomnosti žalobcu.

14. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 24.06.2020 uviedol, že medzi Poštovou bankou a.s., ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa XX.XX.XXXXX uzatvorená zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 5.000,- eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť veriteľovi svoj dlh prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 106,- eur vždy k 25.dňu v mesiaci. Dátum prvej splátky bol nastavený na XX.XX.XXXX. Žalobca na tomto mieste uviedol prehľad platieb, ktoré žalovaný uhradil na splatenie predmetného dlhu do dátumu podania žalobného návrhu, ako aj ich následné započítanie na jednotlivé čiastkové nároky žalobcu. Žalovaný v období od poskytnutia úveru vykonal úhrady vo výške 2.254,00 eur, z ktorých bolo na poplatky zaúčtovaných 111,65 eur, na úroky (úrok z omeškania a zmluvný úrok) 1.669,04 eur a na istinu 479,31 eur. Z uvedeného vyplýva počet žalovanej istiny ako rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 5.000,00 eur a započítanými úhradami na istinu 479,31 eur, t. j. 4.520,69 eur. Všetky tieto úhrady vykonané žalovaným boli v plnej miere zohľadnené pri podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu. Informácie sú obsiahnuté v listine Aktuálny stav úveru na strane 1 a 2 v časti „zaplatené splátky“, ktoré boli prílohou žalobného návrhu a predstavuje platobnú históriu žalovaného. V predloženej dokumente Aktuálny stav úveru je v časti „výška úveru“; „vyčerpané“ uvedená suma 5.000,- eur, z čoho vyplýva, že žalovanému bolo poskytnutých 5.000,- eur a tie aj reálne vyčerpal. V zmysle bodu 4.13 Zmluvy platí, že: „Dlžník súhlasí, aby sa jeho platby započítavali v nasledujúcom poradí: a) na poplatky podľa ZoÚ, b) na úrok z omeškania, c) zmluvný úrok z úveru, d) na splátku istiny úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok banky voči Dlžníkovi sa platby Dlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.“ Žalovaný svojim podpisom zmluvy potvrdil, že sa s týmito ustanoveniami oboznámil a súhlasí s ich obsahom. V zmysle výzvy súdu Žalobca vyčísluje výšku nesplatených zmluvných úrokov od začatia čerpania úveru (Žalobca si so Žalovaným dohodli v Zmluve úrokovú sadzbu vo výške 19,90 % p. a.). Suma jednotlivých nesplatených úrokov z omeškania je vypočítaná pomocou zákonnej sadzby úroku z omeškania, pričom Žalobca pri výpočte úrokov (zmluvných aj úrokov z omeškania) postupuje podľa nasledovného matematického vzorca: výška úroku za príslušný interval = výška dlžnej istiny, resp. omeškanej splátky x úroková sadzba / 100 / 365 (počet dní v kalendárnom roku) x počet dní v príslušnom intervale. Zmluvný úrok z istiny: 3 609,34 EUR; Úrok z omeškania: 627,58 EUR; Spolu: 4 236,92 EUR; Z toho úhrady Žalovaného započítané na úroky: 1 669,04 EUR; Z toho neuhradené úroky: 2 567,88 EUR; Z toho neuhradené úroky uplatnené v Žalobe: 2 570,52 EUR. Výsledná dlžná suma úrokov, tzn. kapitalizovaných úrokov uvedená v tejto špecifikácii je 2 567,88 Eur (teda zmluvné + sankčné - úhrady na úroky = žalované kapitalizované úroky). Rozdiel medzi tu špecifikovanými úrokmi vo výške 2 567,88 Eur a tými, ktoré sú uplatnené v žalobe vo výške 2 570,52 Eur, t.j. vo výške 2,64 Eur vznikol v dôsledku zaokrúhľovania na dve desatinné miesta.

15. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že je vo veľmi zlej sociálnej situácii, stará sa ešte o dve maloleté deti, jej manžel nikde nepracuje, je nezamestnaný, a preto nie je schopná zaplatiť celý dlh naraz ale na splátky, maximálne po 30,- euro. Viac jej nevychádza. Predseda senátu poučil žalovanú, že v danom prípade ide o dlh v sume 4.520,69 eur a uvedený dlh v prípade, že žalovaná chce zaplatiť na splátky, by bolo potrebné určiť takú výšku splátok, kde by žalovaná zaplatila dlh na splátky v rozsahu troch - štyroch rokov. Žalovaná však opätovne uviedla, že viac ako 30,- eur mesačne jej nevychádza.

16. Zo správy ÚPSVaR zo dňa 12.08.2020 vyplýva, že žalovaná nie je vedená v evidencii UoZ. Z tunajšieho úradu poberá prídavky na deti a rodičovský príspevok poberala do XX.XX.XXXX. Jej manžel je vedený v evidencii UoZ od XX.XX.XXXX až doposiaľ a z tunajšieho úradu nepoberá žiadne dávky a príspevky. Z Potvrdenia o poberaní prídavku na dieťa zo dňa 12.08.2020 vyplýva, že žalovaná poberá prídavky na dve maloleté deti. Za rok XXXX jej bolo vyplatených odo T. - J. XXX,XX eur. Z Potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku vyplýva, že žalovaná poberala tento príspevok pri starostlivosti o dieťa od XX.XX.XXXX R. XX.XX.XXXX. Z Potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku za rok XXXX vyplýva, že žalovaná dostávala dávky vo výške XXX,- eur mesačne od T. R. T. roka XXXX, spolu vo výške X.XXX,- eur.

17. Žalobca k možnému povoleniu splácať dlžnú sumu formou splátok vo výške 30,- eur mesačne, oznámil, že prípadnú možnosť splatenia žalovaného dlhu v splátkach ponechá na rozhodnutí súdom, pričom má žalobca za to, že výška splátky by mala byť primeraná k výške žalovanej sumy. Suma

navrhovaná žalovanou vo výške 30,- eur mesačne sa však javí ako nedostatočná, a preto má žalobca za to, že minimálna splátka by mala byť vo výške 120,- eur mesačne.

18. Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 18.08.2020 súd zistil, že žalovaná nie je poberateľkou dávky v nezamestnanosti, nemocenskej dávky ani dôchodkovej dávky. Jej manžel nie je poberateľom nemocenskej dávky ani dôchodkovej dávky. Je poberateľom dávky v nezamestnanosti, pričom mu za obdobie od XX.XX.XXXX R. XX.XX.XXXX bolo spolu vyplatených XXX,XX eur.

19. Zo správy obce Č. vyplýva, že žalovaná so svojim manželom žijú v rodinnom dome so svojimi dvomi maloletými deťmi a so starými rodičmi. Manželia nevlastnia žiadny nehnuteľný majetok, ich majetkové pomery nie sú obci známe. Neboli doteraz riešení komisiou verejného poriadku obce.

20. Podľa § 261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

21. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

22. V zmysle § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

23. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

24. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

26. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

27. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

28. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

30. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

31. Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

32. V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

33. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

34. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

35. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

36. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo

dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

37. Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

38. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

39. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že žalobca a žalovaná uzavreli dňa XX.XX.XXXX úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 5.000 eur, ktoré mala žalovaná splatiť v pravidelných 108 splátkach vo výške 106,- eur mesačne. Zo strany žalobcu došlo k zosplatneniu celého dlhu ku dňu 24.10.2016. V prospech žalobcu žalovaný uhradil sumu spolu vo výške 2.254,- eur, z toho suma vo výške 111,65 eur bola pripísaná na poplatky, suma vo výške 1.669,04 eur na zmluvné úroky a úroky z omeškania a suma 479,31 eur na istinu.

40. V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

41. Prvou žalobcom uplatňovanou sumou je nárok na zaplatenie nezaplatenej istiny vo výške 4.520,69 eur. Je nepochybné, že žalobca poskytol žalovaným úver v sume 5.000,- eur, pričom žalovaná uhradila celkovo sumu 2.254,- eur, z toho suma vo výške 111,65 eur bola pripísaná na poplatky, suma vo výške 1.669,04 eur na zmluvné úroky a úroky z omeškania a suma 479,31 eur na istinu. Súd vykonané úhrady na istinu vo výške 479,31 eur a za poplatky vo výške 111,65 eur započítal na úhradu istiny v zmysle ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a preto žalovaného zaviazal na zaplatenie istiny v sume 4.409,04 eur (5.000 eur - 479,31 eur - 111,65 eur) a čo do zvyšku v tejto časti žalobu zamietol.

42. Súd žalobcovi nepriznal nárok na poplatky spolu v sume 111,65 eur, nakoľko považuje sumu za tieto poplatky za neprimeranú, keďže by mala predstavovať náklady spojené s ich zaslaním, ktoré aj v prípade ich písomného vyhotovenia a s tým spojených výdavkov na poštovné, súd považuje za neadekvátne predmetnému úkonu, pričom s najväčšou pravdepodobnosťou boli upomienky zaslané. Zároveň má zato, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku poplatku za upomienky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje za súčasného zhodnotenia predmetného dojednania ako takého, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zároveň v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. Preto výšku poplatkov, ktoré žalovaní uhradili v rámci svojich splátok pripočítal k úhrade istiny.

43. Ďalším nárokom uplatneným žalobcom bol nárok na vyčíslený úrok vo výške 2.570,52 eur s tým, že žalobca si zároveň uplatňoval úrok vo výške 19,90% ročne z nezaplatenej istiny od 04.06.2019 do zaplatenia.

44. Súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný vo výške 19,90% ročne. Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (J. XXXX nad 5 rokov) činila úrok 9,99 % p.a. Z toho je zrejmé, že dohodnutý ročný úrok z úveru medzi stranami sporu v danom prípade značne neprevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za primeranú a v súlade s dobrými mravmi.

45. Je nesporné, že úverový vzťah spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia poskytnutých prostriedkov má dlžník platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje. V takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide pritom o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Keďže žalobca pristúpil k predčasnej splatnosti úveru, od tejto doby žalobca nemá nárok na úrok z úveru, ktorého platenie bolo dojednané.

46. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania.

47. Takýto záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

48. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplateniu celého úveru ku dňu 24.10.2016, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určaniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti a súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 24.10.2016, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp.zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp.zn.. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4Co/83/2013 zo dňa 0.05.2014.

49. Vzhľadom na uvedené tak súd zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z úveru vo výške 19,90 % ročne odo dňa splatnosti prvej splátky, t.j. od XX.XX.XXXX do dňa vyhlásenia splatnosti úveru, t.j. 24.10.2016 v celkovej výške 246,97 eur a vo zvyšnej časti úrok vo výške 19,90% ročne zo sumy 4.520,69 eur od 04.06.2019 do zaplatenia zamietol.

50. Taktiež ho zaviazal na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vyčísleného od XX.XX.XXXX (v zmysle bodu 47 tohto rozsudku) do 03.06.2019 v celkovej výške 623,46 eur.

51. Takto vznikol žalobcovi nárok na úrok z istiny a úrok z omeškania vyčíslených v celkovej výške 870,43 eur.

52. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru dostala do omeškania, preto ju súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

53. Podľa § 232 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), lehotá na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

54. Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Aj napriek zlej sociálnej a finančnej situácie žalovanej, súd jej nepovolil zaplatiť dlh v splátkach nakoľko zo správ, ktoré má súd k dispozícii je zreteľné, že žalovaná by svoj dlh nedokázala uhrádzať ani v splátkach po 30,- eur mesačne. Jej mesačné príjmy predstavujú prídavky na deti a príspevky. Manžel žalovanej nepracuje, nepoberá žiadne dávky. Ich mesačný príjem pokrývajú len dávky, ktoré slúžia na zabezpečenie základných potrieb ich detí. Navyše, dlh voči žalobcovi je v takej výške, že žalovaná by tento dlh, resp. dlžnú istinu platila pri výške mesačnej splátky 30,- eur viac ako 180 mesiacov, čo predstavuje 15 rokov. Aj napriek tomu, že súd rozhodujúci o čase plnenia nie je viazaný

pôvodne dojednanými splátkami a môže zohľadniť pri stanovení splátok situáciu existujúcu v čase jeho rozhodovania, v tomto prípade je to nemožné.

55. Jedným z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov je pravidlo, podľa ktorého by k zaplateniu celého dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36-tich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa táto výhoda poskytla. V rozhodnutí KS v Prešove, sp. zn. 23Co/73/2017 zo dňa 25.04.2018, „súd rozhodujúci o čase plnenia nie je viazaný pôvodne dojednanými splátkami, ale môže zohľadniť pri stanovení splátok situáciu existujúcu v čase jeho rozhodovania.“ Aj napriek tomu, že súd rozhodujúci o čase plnenia nie je viazaný pôvodne dojednanými splátkami a môže zohľadniť pri stanovení splátok situáciu existujúcu v čase jeho rozhodovania, v tomto prípade je to nemožné.

56. V zmysle § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

57. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

58. Z uplatnenej sumy 7.091,21 eur (istina vo výške 4.520,69 eur + dlžné úroky z istiny vo výške 2.570,52 eur + zmluvný úrok vo výške 19,90 % ročne zo sumy 4.520,69 eur od 04.06.2019 do zaplatenia + zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 4.520,69 eur od 04.06.2019 do zaplatenia) bolo žalobcovi priznaných 5.279,47 eur (istina vo výške 4.409,04 eur + dlžné úroky vyčíslené celkovo ku dňu 03.04.2019 vo výške 870,43 eur + zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 4.409,04 eur od 04.06.2019 do zaplatenia), teda žalobca mal v konaní úspech 75 % a neúspech 25 %, čo predstavuje úspech žalovaného. Žalobcovi tak po odpočítaní úspechu žalovaného vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 %.

59. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

60. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.